

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 19. Tristis est anima mea, &c. Contristauit Dominum populi sui Iudæque perditio, sicut Absalonis Dauid. Netu illum contristaueris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](#)

millia afflabant ei. Sapius tibi contigit ut populi huius seditione stomachabundus, illum delecto propositus aliumque tibi assumere, qui gratioribus tibi responderet obsequiis. Moysi vero pro illo deprecanti respondisti, nihil tibi referre tam populum, aliumque tibi assumendum emi-

Ezod. 32. tuaque gloria celsitudini? Num ergo scriberibus suis vel minimum de tuis eripiunt fures diuitiis? Quis credat tibi facultates accrescere quando boni sunt? Iam olim dixit Eliu amicus

Iob. 35.5. Iob à sapientia commendatus. *Sacrifice colum, & iniuste quid alterio sit.* Sulpice & confidera

tam altum ut obviale non posset gloria eius splendorent tuorum scelerum fumus & nebulam quantumvis condensa, nec folis eius angere lucem quascumque candelas accenderis. Si peccaueris quid ei noces? Et si multiplicare fuerint iniuriae tuae, quid facies contra eum? Porro si iniurie egrius quid donib; ei aut quid de manu tua accipiet? homini qui similes es tui, nocebit impietas tua, & filium hominis aduersabit iustitia tua. Vincino tuo tibi simili, & candens quam tu, calcani terram eis potes actionibus nocere perverteris, sed numquid Deo? Proximo tuo miseris afflicto remedium adferre potes, ex tua misericordia subdilim: numquid & Deo?

D.CHRYSOST. Pensat D. Chrys. argumentum hoc Apostoli: nam catalogum recentens peccatorum abominationum qua Philosophi quandam illi perpetraverunt, quorun superbia meruit, ut manum suam Deus ab illis retraheret, vnde dilabentur deorsum de peccato in peccatum, donec omnino Deum omnem abnegarent, atque ut tales colubros serpentes, & busones adorarent. Communi-

erunt veritatem Dei in mendacium, & coluerunt & formarunt creatura possumus quam crevari; adiungit: *Quis benedictus in secula amen. Amen.* vox est iuramenti, quia Dominus vtebat rem aliquam confirmaturus. *Amen dico tibi q.d.* Apostolus: sub iuramento solemnis alleuero, quod Deus benedictus sit & gloriatus in secula. Ad quid dicit hoc? Quia poterat opinari aliquis malitias illi possunt detrahere: nam in omnia secula in eodem Deus remanet esse gloria sua infinita, non minus quam sol, quantumvis enim spissi ac ferentes ascendunt de terra sterquilinis vapo-

tes, ad illum non accedunt nec obvialant quae habet in se claritatem. Vide interprete D. Chrys. sicut hoc Apostolus significat. *Non propter ipsa dererimentum accipit, manes enim laudantes ne benedictus in secula.*

Quid ergo hoc est, Domine mihi quid propter peccata hominum te monstres tantopere contrari? Ratione statum: Primum: quod bonitatem tuam declarat; Ceterum infinitum, que tantum abest ut in se patitur culpe peccati vel peccati malitiam, ut etiam illa que in tunc oculis nobis est, non parvum peccatum illi causare tristis, dat somnium & anxios adferre et uiciatus, illam tantum, nullum modo consipienti. Mundi sunt oculi tui, ne vi dicas malum, & reprobare ad iniuriam non potest. Ita testatur Vates Abacuc: Quando vit aliquis munditiae præstat canditissima, ne dum in se non tolerat vilam in sua veste maculam, sed in super illi mouentur viscera si eloacat certus imundus. Qui poro gaudent olfacto, et ne dum non permittit ut in seipso haecat aliquid percuti odoris, sed etiam is qui ab alio dimicatur cum offendit, halitus admittit & percurbar cerebrum Secundum: quia nos diligimus, & licet declaravimus, ut more nostro loquamus, nostris commodi illius nobis conferens in beneficio: *Lacabut Domina benescit nobis:* Ita constitutus & affligitur (codem loquendo modo) ex malis voluntatibus & adulteriis suis, quod confirmat illam propositionem, quam ut primum principium Sanctissima Sara declarat: *Non delectoris in perdi. Tertium: nomes nostris:* Pariter & ipso Salomon: *Domini mortem non fecit, nec delocatus in perditione visus,* prælestum eorum quos elegit, ac singularebus suis donis datus abundanter: sed in hac cor illi dolet & viscera lancinantur.

¶ 19. Tristis est anima mea, &c. Contristatur Dominum populi sui Iudeus que perdito, sicut Absalonis David. Netu illum contristatur.

Singulare est quod prælibauimus, videte 46. Deum tot repletum amaritudinibus & angustiis propter populi sui peccata, ut nomen illi dederit: *Generatio americana.* Domine, quamobrem ita te populi huius testa contulit? An non sunt his graviora Genitum quibus mundus scatet abundant? Illi ipsi erant, qui libertatem in profanis & bellis protinusque vennero luxurias, inter ipsos in summo gradu riebant rapina, iniuria, adulteria, homicidia, & illis alia non erat lex, quam sua cuique poterat.

ab eo horrenta colebantur idola nemine contrahente, summaque libertate: quod si populus tuus famula pataret peccata, non ea tamen erant evanida, nec in omnibus regionibus, ne perfida fronde fiebant; nam aliquantum prædictio Prophetarum rursum minus coeterebantur. Ut quid ergo cum nec tanta effellit illius peccata, tanta ab eis coerenter libertate simulacra, sicut ex aliis nationum quam plurimorum, quibus mundus impletur, te tristem ostendisti & conperioris gloria tua esse iniectum asynthonum, quo amarus te reddiderim; nec tamen te tales declaras ob alterum peccata & perditiōnum?

Ratio sit hac, quia populum hunc amore dilectā, et infinito eumque ut suum elegerat, quem

I. Ratio sit hæc, quia populum hunc amore dilectum, terat infinito cumque ut suum elegerat, quem

*Imilia tunc infinito eumque ut suum elegerat, quem
suum regnum atque divitiarum heredem in-
sisteret. Si superemus omnium imperator sua
meritam inter omnes libi subditos elegeret
leum, vitem relictum, eumque ut in filium
et regi sui heredem adoptaret, illi totum amo-
num suum condecoraret, ceteris omnibus omis-
sione, atque ad bonum eius educationem pedagogos
illiprovocare & magistros, illudque ageret ut
ipsi canse suae magnates illi deferirentur, eoque
modo pluribus annis milie delicias hic enutritus
adolesceret, quod si eo tempore quo dignitatem
illius conferret imperiale regnique sui firmaret
legio ab illis tibi praestanda? Nequaque, at
Deus, fed illis ipsis, nam per hoc se dignos effi-
cient, quibus mea bona, gratias, donecque com-
municem, quod sic ut carteris gentibus palmarum
eripiunt eminiores. Ut facias ex excellere ius-
tum gentium, in laudem (inquit Deus) meam
meique gloriam: *in laudem & nomen & gloriam*
meam. Gloria qua Deus non nullam maiorem,
ea est, quia suas nobis communicat misericordias,
et hac ea est, ob quam per pecus illi solvere tem-
nemur gratiarum actiones: *Gratias agimus pro-*
ppter magnam gloriam inam de quo diximus
*aliis.**

*Constitutus imperator regnare iurum nuntiat successorem; intelligent quod illi mortem machinatus fuisset, milite perfidius traditionibus, & bonitatem ferox crudelitibus, quem iustitia depositar publico loco condamnatum, quam
gravis tunc dolore torqueretur. Quomodo constituerat? Cernens vanum, tot collara-
ta tamquam in fumos abyssi sollicitudinem-
dum quod qui pater fuerat piissimus, nunc
illi mutatus est in iudicem severissimum, in
eius locum alium inquirere deberet, in filium
sibi & heredem adoptandum? Elegat Dominus
populum & hunc eum in filium adoptaverat;
Primum genitus mens Israei. Amorem illi suum im-*

Primum genitus meus Israhel. Amorem illi suum im-
pedire: Diluxi vos, testator apud Malachiam.
Hunc gloriam elegerat sibi particularem.
Secundum: Praelata hic, verba non prætereamus populo
illii duci a Moyse tam mortuorio. Dominus elegit
et hunc ut si in populus peculiaris, scilicet locum
et obi, ut custodias omnia præcepta illius, & facias
ut ceterorum corrum genitum quae creauit in lau-
dibus nomine, & gloriam suam ut si populus san-
cti Domini Dei Iesu. Diuinitus superuenit bonitatem,
Creatum mundum eius solus gratia: quia pro-
prium buco ei communicare fecipimus. Mundum
Producens bona sua communicauit naturam;

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

bantur, eo modo quod sours vberimus vim patetur si quis summo couatu eius cursum, ne fuerit se opponeret.

¶ 47 Talem se Deus Propheta suis proponit angustiam. Illum Vates Michæas inuenit quasi ecclî cardines iuambolautem, & tristia de cor.

Mich. 7.1. de suspiria producentem: *Vt mihi.* Quid te ma-

li haber Domine mi? Quid in populo illo ne-

minem inveniam cui beneficium: omnes eti-

am contra me suorum criminum causa tormenta

dixerunt. *Rebus in hominibus non est.* &c.

Hoc igitur ill ex opinione D. Hieronymi, & D.

Ambrosii, quod cum hac tempestate tam extrema

permis angustia, ut hanc dicat sufficiens, quâ

singulariter morientur, dum vides populum à

tot annis electum tam singulariter domini pre-

uentum, tam extraordinaria amoris fons in di-

cis, cui ipse singulariter promis fuit pro cuius

salute & liberate ita nominatum adueniens eius

destinatus, ut ipse declarauit: *Non sum auctor nisi ad oves, qui perirent domini Irael dum vices iniquum, illorum futurum qui manus suas in sua*

Matt. 15. morte, tamque facilem faceribus comminatur, ut in tanti crimini pacem gloria sua, tem-

pli fu, donorum, cuiusvis, utique fux patere-

tum naufragium: hoc illi mortis adfert agnoscit,

hoc letali cor eius vulnera transfolit. *Contra-*

stabatur (sic D. Hier.) *propter reuelationem ppu-*

li Iudeorum, & emerionem misere teruientis

Trifili erat (ita D. Ambrosi) *pro persecutoribus*

suis, quos sciebat summo sacralego passus datu-

re, &c.

Hoc illi cor & animam vulnerabat, & ob can-

dem causam mortali trifilia perdito Iudea de-

primebat: *Contrastabatur propter infelissimum*

Iudæum Ipsi enim elegerat sibi in Apostolum,

potestate munierat supra Diemoniā, meritos &

mortes, pedes illi protrauit abluverat, carē suam

in clibum & sanguinem in potum bibendum illi

propinaterat, quod hic ita percitat, ita vorax illum

leō degluit, ita lupus auferat infernalis: Hen-

quā profunda deuerit animam trifilia glo-

riosi martyris Eustachij, quando holloriam nar-

tantem Simona Metaphrasite iam per flumen in

humoris transfuerat vnuum de filiis suis, reuer-

fus alterum transpositurus, iam illi vicinus cer-

uit illum à leone inter voracissimos deutes au-

fetti. Non minus atdens & efficax erat ecclesi-

huius patris amor erga discipulum hunc inhibu-

manum, quam David erga filium suum Abra-

ham Patris refractarium: qui quando arna sump-

pit rebellis vi illum vita regnique spoliaret,

et que per hoc viam eum pecunie ingenuit

perditionis, ducibus suis imperavit contra eam copias in campum producentibus, illum ne occiderent, sed: *Seruite mihi percutam Abrahā.* **4.2.11.** Quando tam mortem eius intellexit informata, ita fleuit amare, vt non esset quod tristem posset delinire: vide letalibus meritis angustia modo in hanc partem, modo in alteram concinuā conuersus anima illius ingenitus luxuriose **2.2.12.** *mihi dat, ut ego moriar pro te.* Nec rumpit verba hac illi de ore deficiebam, semper repetebat: **2.2.13.** *Abrahā fili mi, fili mi Abrahā, qui mihi dat, ut ego moriar pro te.* Quid te ipso quod illius filius efficeret viderint? Quod videtur fili mei retrahatur Iudea nausagium: *Abrahā fili mi,* **2.2.14.** *Ere. Quia mihi dat ut ego moriar pro te.* Videbat ex sententia D. Gregorii, mortuo filio suo velle reconciliari. *Cum mortine in gratiam reduci.* Mortuum & occidum in sua redobilatione periculatum intelligi, & nihilominus ad suam iniuriam gratian omnibus exceptant-vota eum posse in gratiam recipere & reverto dicere: *Pili mi: heu fili mi, in me mortis tax nulla damnatio occasio: superba te traxit in tuam ambicio: hic etiam te in armis coegerit in Partem, seditionem.* Vnde ad me reuerti tibi datur, heu quam benignus tu fulciperem! Vnde venires, quam aperta tibi met patet brachia clementia, quibus te vi patet fulciperem amansissimus! O quis te mihi vivum restituas, licet maxime mortis impetuus! Ruine huic infelicitatis communixit aliorum disciplolorum scandalus quod futurum praedebat (inquit D. Hier.) nos Diabolos circunquaque profugos agnaret, desperatos, fugitivos, affictos, angustios, & timore pectoritos. Hec quanto Dei peccatis dolore torquent angustias, quas a suis vident tolerati: iam de hoc alias dirimus.

Singulariter consideravit quid D. Discipulus cui præ carceris liberatur, illum effet tertio negatur: quod testante Spiritu Sancto mortale adfert potest trifiliam, ut eras dicemus, hoc igitur prima effigie S. S. Patres mortois casta Salvatoris, vide populi sui electi perditionem, quæ tantis cumulaverat beneficis & pro quorum falte postillum ipse defenderat. Hinc collige, & Christiane, quantum poterunt illum contribuere

Apud

Surius

To. 6. die

2. Novembre

N.

Davidis

erga Abra-

ham

2.2.11.

2.2.12.

2.2.13.

2.2.14.

2.2.15.

2.2.16.

2.2.17.

2.2.18.

2.2.19.

2.2.20.

2.2.21.

2.2.22.

2.2.23.

2.2.24.

2.2.25.

2.2.26.

2.2.27.

2.2.28.

2.2.29.

2.2.30.

2.2.31.

2.2.32.

2.2.33.

2.2.34.

2.2.35.

2.2.36.

2.2.37.

2.2.38.

2.2.39.

2.2.40.

2.2.41.

2.2.42.

2.2.43.

2.2.44.

2.2.45.

2.2.46.

2.2.47.

2.2.48.

2.2.49.

2.2.50.

2.2.51.

2.2.52.

2.2.53.

2.2.54.

2.2.55.

2.2.56.

2.2.57.

2.2.58.

2.2.59.

2.2.60.

2.2.61.

2.2.62.

2.2.63.

2.2.64.

2.2.65.

2.2.66.

2.2.67.

2.2.68.

2.2.69.

2.2.70.

2.2.71.

2.2.72.

2.2.73.

2.2.74.

2.2.75.

2.2.76.

2.2.77.

2.2.78.

2.2.79.

2.2.80.

2.2.81.

2.2.82.

2.2.83.

2.2.84.

2.2.85.

2.2.86.

2.2.87.

2.2.88.

2.2.89.

2.2.90.

2.2.91.

2.2.92.

2.2.93.

2.2.94.

2.2.95.

2.2.96.

2.2.97.

2.2.98.

2.2.99.

2.2.100.

2.2.101.

2.2.102.

2.2.103.

2.2.104.

2.2.105.

2.2.106.

2.2.107.

2.2.108.

2.2.109.

2.2.110.

2.2.111.

2.2.112.

2.2.113.

2.2.114.

2.2.115.

2.2.116.

2.2.117.

2.2.118.

2.2.119.

2.2.120.

2.2.121.

2.2.122.

2.2.123.

2.2.124.

2.2.125.

2.2.126.

2.2.127.

2.2.128.

2.2.129.

2.2.130.

2.2.131.

2.2.132.

2.2.133.

2.2.134.

2.2.135.

2.2.136.

2.2.137.

2.2.138.

2.2.139.

2.2.140.

2.2.141.

2.2.142.

2.2.143.

2.2.144.

2.2.145.

2.2.146.

2.2.147.

2.2.148.

2.2.149.

2.2.150.

2.2.151.

2.2.152.

2.2.153.

2.2.154.

2.2.155.

2.2.156.

2.2.157.

2.2.158.

2.2.159.

2.2.160.

2.2.161.

2.2.162.

2.2.163.

2.2.164.

2.2.165.

2.2.166.

2.2.167.

2.2.168.

2.2.169.

2.2.170.

2.2.171.

2.2.172.

2.2.173.

2.2.174.

2.2.175.</

¶ diligere peccata tua: tunc damatio. Nos sumus populus electus, ut in nobis ostendat, quod populus electus in misericordia sua receptaculum.

¶ in laudem & gloriam & honorem, ait Apol. Petri, et concinit Apol. Paulus: In laudem

¶ glorie sanctorum. Quis meritò conferat practica illius

populi beneficiorum: cum illis quibus non praudente

adiuvent? Si namque illos de potestate eruit

quoniam Parvulus, & per mare transfuxit rubrum: nos

per mare languoris sui de diaboli seruiret ven-

deauit. Illis manna pluie de celo Angelicis

manibus ex tote nubium compositum. Nobis

sumus tradidit corpus operæ Spiritus Sancti ef-

formatum, ex ea quia solem ipsum puritate &

luminis potuit tribuit aquam de petra: no-

bi autem proprium propinavit languijnam: illis

Sacramenta prescripta, & sacrificia purificatio-

nibus destinata corporibus: nobis autem ani-

morum purificatione. Illis terram concessit fer-

tilen: nobis autem celum obtulit eminentissi-

mum. Cum illis in umbra & figura arcu con-

cedens eis: nobiscum vero in rei veritate &

propria persona. Ecce ego vobissem fani omnibus

etiam vobis ad consummationem facili.

Tamen eadem arguitur differentia illocum

tunc beneficiorum, quæ reponunt inter vivum

& pictum, inter corpus & vimbram, inter veri-

tatem & figuram. O qualis hic Ecclesia so-

ciété populi. Vos autem genus electum, regale

Sacerdotium genit sancta, populus acquisitionis, vi-

vatus annuntiatio eius, qui de tenebris vos via

in adorabile lumen fuisse. Veltra perdito

concentus illorum: veltra affligent illum incom-

modi, veltra illum criminis timore percellunt,

nonque inde conficiunt ut illi mortem ad-

fate subducant. Habeimus hic D. Ambros. Doles

tego Domine Iesu non tua sed mea vulnera, non

tuas mortes, sed aegram infirmitatem. Et nos

dimicamus eis in doloribus (air Propheta) cum

te non pro te, sed pro me doleres. Et quid hoc

(propter ipse) mirari: quod se affligat & con-

tribuit & illorum dolent perditionem, considera-

nosq; illos ut populum suum amore compre-

henderet: quandoquidem ex solo conspectu

mortui amici sui Lazari tantum constitutus

fuerit, ut lacrymas profundit vberimas?

Cum genitus & lacrymae Martha & Mariae cor illi

lascivitatem, ut continuo oculos illius fontes

vierimus saepe lacrymarum? Quid igitur nou-

erget mortem & perditionem tantorum, quos

se teneat diligenter intutus, quales omnes erant

illis populi contebentes. Quid mirum quando

transibit doloris, qui pro uno flent? Et quid

mirum si moriturus pro omnibus edent, qui tamen

zaram resipiscatur illi cymatur? Sed & ibi

ps. foror lacrimis conuenient. &c.

Format conclusionem & ait. Si tantopere po-

puli illius plágat perditio nesciunt, quia electus erat,

& si tantum contrahat mortem ex damnatio-

nre Iudea facili pro proditoris, quia collegio suo

sociaverat eum Apoliticor, quem non angorem

illi inferte poterit populi Christiani perditio, sin-

gulariter electi, & Sacerdotis consecrati, tuncque

& Christiane, quem ineffabili & singulari lux

divine beneficio misericordia in suam adduxit

Ecclesiast, suo lauit sanguine, suis dianit mu-

nibus, Iuahis digna gratia reddidit fonte-

suum? Sic dixit D. Paulus, quod refert D. Hiero Ephes 4:2.

Nolite contrariare Spiritum Sanctum Dei; in quo 30:

fignati es in diem redempcionis: Vobis recte di-

cere potuit: Nolite contrariare Christum Iesum, qui

dedit sanctipum pro vobis, ut vos restimures ob

omni iniuriae, & mandaret sibi populum accep-

taeum. &c. Hoc argumento ducitur D. Ambro-

si. Verumtamen non hoc ita sumendum ut dicam

Christum mortem non exhortuisse, quam

realiter exhortavit, ut sapientis diximus & dice-

mus, sed quod significet quod eo modo mortem

non timeret: quod nos illam formidamus, ne

illi fuerit inobligatoria, etisque desiderio repre-

gnans: quinimum illam desiderauit & voluit: sed

hoc potissimum illum affixit, quod ipse mini-

me desiderabat, peccati & perditio. Iudea atque

Iudeo, licet ipso permittente ita succederet.

§. 24. Tristis est anima mea, &c. Tristi-

tanum affligit Christus in patetum suatum

ergemur, quas ita desiderabat ut id illa-

rumpacionem maius efficerit miraculum,

qui in illud Jordani.

S. Ecundam hoins timoris & tristitiz Christi 49

¶ causam affigunt D. Aeg. quod nempe mor-

tem eo modo voluerit affluere, quod foret

illi molestior, non tuis iudicis accidentibus gra-

nitioribus, sed tuis omnibus duram, quibus non

possent esse trucora. Nemo Catholicus negat

Dei filium venisse in mundum, ut pacaret pro

nobis, & moretur: in hunc finem corpus al-

lisupit magis dispositum ad dolores paucalique

sentientium, cui nullum simile in tota natura

formatum synoecimus. Hoc verbis illis mysti-

cis indicant. Olatione & hostiam nulli, corpus Psal. 49:7

autem opus nisi mihi. &c. Vobis ut faciat voluntas tuus Iudeo 10:30

tuum Deus, &c. Verbum illud, Corpus opus istud.